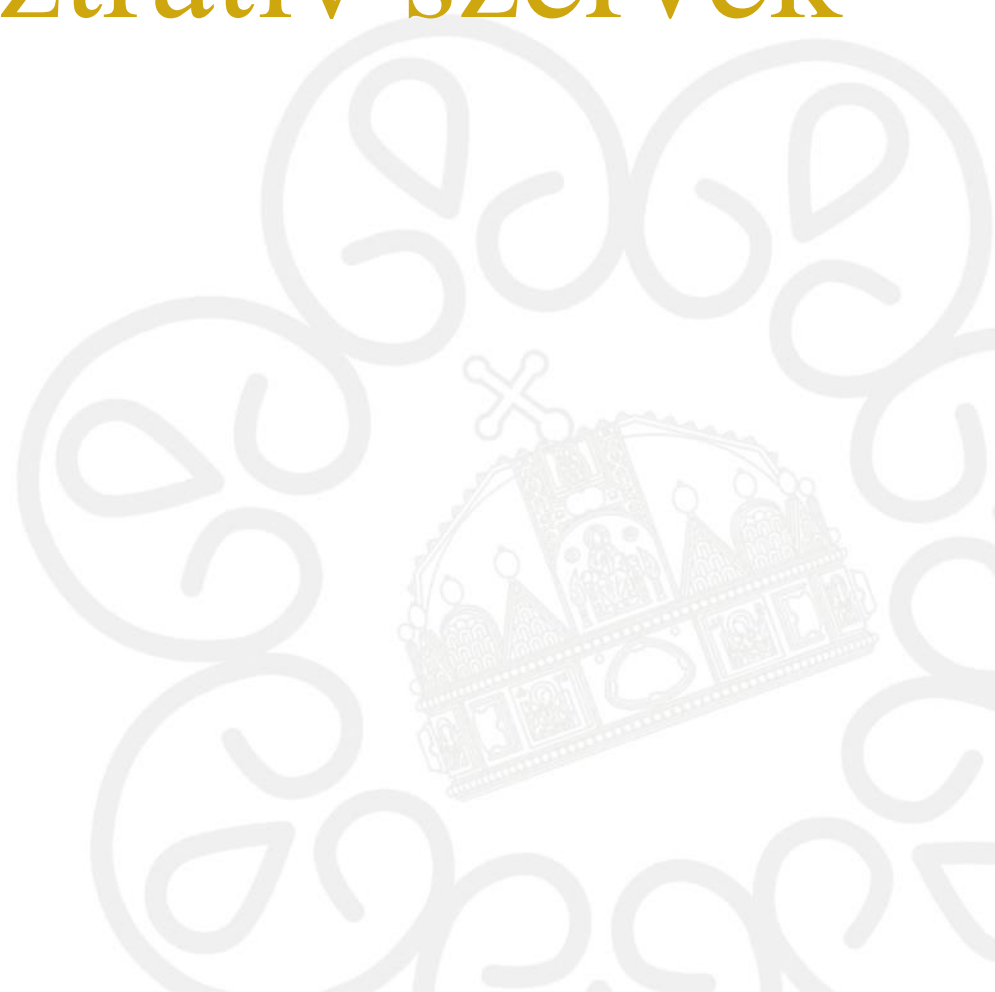

Paraadminisztráció közzolgáltatások

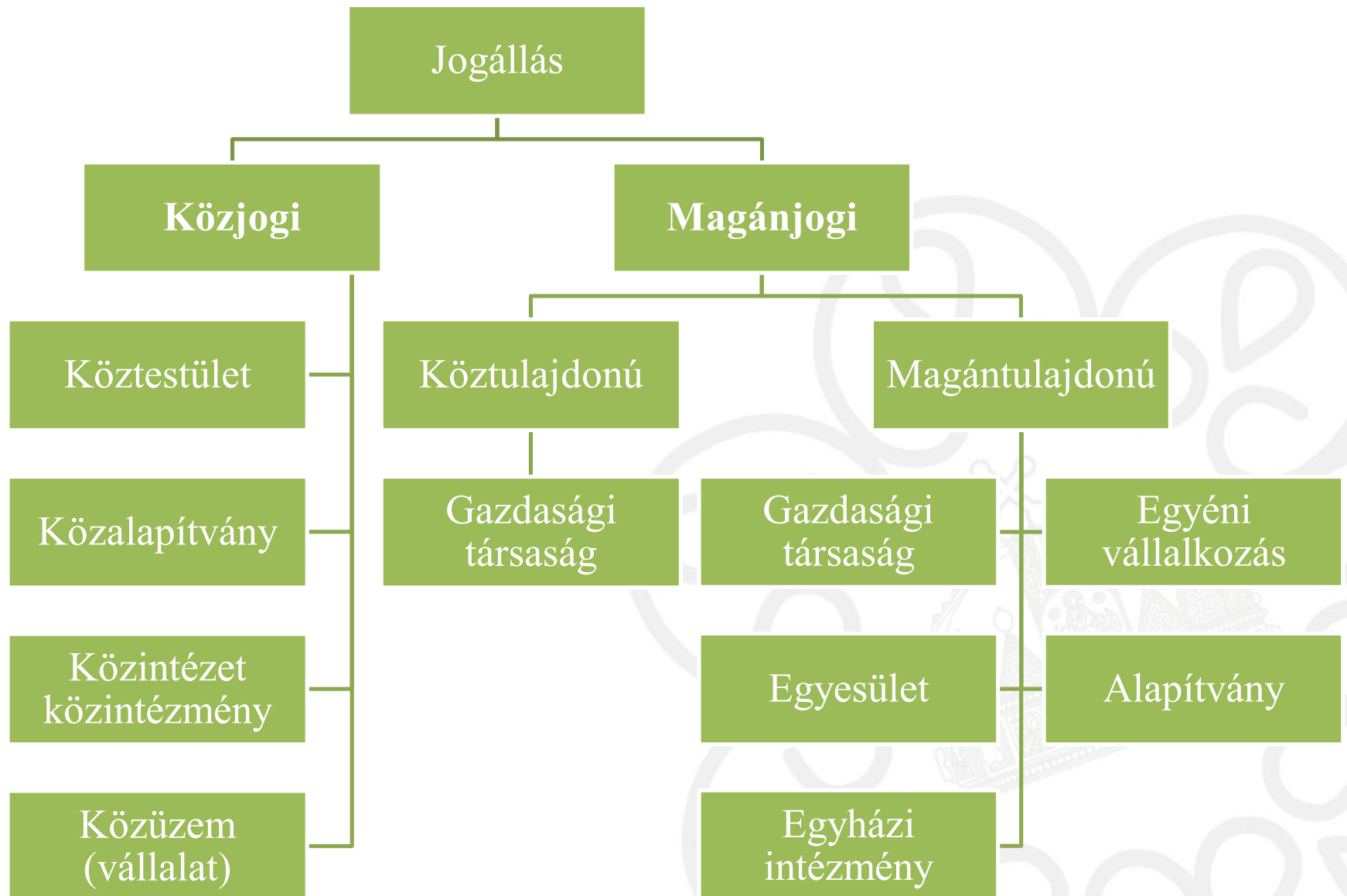
Dr. Vértesy László
egyetemi docens

A paraadminisztráció és paraadminisztratív szervek

Paraadminisztratív szervek

Köztestület

a közigazgatási feladatok olyan **decentralizációjáról** van szó, amikor nem területi alapon, hanem **személyi alapon történik** meg a közigazgatási hatáskörök átadása

- főként **közhatalmi, igazgatás-szolgáltató feladatokat** látnak el
- a köztestület **önkormányzattal** és **nyilvántartott tagsággal** rendelkező szervezet (*személyegyesítő*)
- létrehozását **törvény** rendeli el
- a tagsághoz, illetőleg a tagsága által végzett tevékenységhez kapcsolódó **közfeladatot** lát el
- a köztestület **jogi személy**
- törvény meghatározhat olyan **közfeladatot**, amelyet a köztestület **köteles ellátni**. A köztestület a közfeladat ellátásához **szükséges** - törvényben meghatározott - **jogosítványokkal** rendelkezik, és ezeket **önigazgatása** útján érvényesíti
- törvény előírhatja, hogy valamely **közfeladatot kizárólag köztestület** láthat el
- **meghatározott tevékenység csak köztestület tagjaként** folytatható
- az által ellátott közfeladatokkal kapcsolatos **adatok közérdekűek**
- a köztestületre – alapvetően – az **egyesületre vonatkozó szabályokat** kell megfelelően alkalmazni

Köztestület

tudományos: Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Művészeti Akadémia

szakmai:

- **igazságügy:** Magyar Ügyvédi Kamara, Magyar Közjegyzői Kamara, Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara, igazságügyi szakértői kamarák
- **egészségügy:** Magyar Orvosi Kamara, Magyar Gyógyszerész Kamara, Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara
- **agrár:** Magyar Állatorvosi Kamara, Országos Magyar Vadászkamara, Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara
- **műszaki:** mérnöki kamarák és építész kamarák
- **pénzügy:** Magyar Könyvvizsgálói Kamara
- **rendészet:** Személy, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara
- **hivatásrend:** Magyar Kormánytisztviselői Kar, Nemzeti Pedagógus Kar

gazdasági élet köztestületei:

- kereskedelmi és iparkamarák, agrárkamarák
- hegyközségek és hegyközségi tanácsok
- Magyar Szabványügyi Testület,
- Nemzeti Akkreditáló Testület

önkéntes tűzoltó egyesületek

sportköztestületek: Magyar Olimpiai Bizottság, Magyar Paralimpiai Bizottság, Nemzeti Sportszövetség, Nemzeti Szabadidősport Szövetség, Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége.

Köztestület

	egyesület	köztestület
Közös		
tagság önkormányzatiság		<ul style="list-style-type: none">• nyilvántartott tagság• önkormányzat
Eltérések		
létrehozás	<ul style="list-style-type: none">• tagok• bírósági nyilvántartás	<ul style="list-style-type: none">• törvény• bírósági nyilvántartás
rendeltetés	<ul style="list-style-type: none">• tagok szervezése saját céljaikra	<ul style="list-style-type: none">• tagok szervezése közcélokra
feladatok	<ul style="list-style-type: none">• tagok által elhatározott, „civil”• tagok döntenek el	<ul style="list-style-type: none">• közfeladat• „civil”• nem a tagok döntenek el
jogosítványok	<ul style="list-style-type: none">• belső igazgatási jogok (alapszabály)	<ul style="list-style-type: none">• közhatalmi jog - belső igazgatás
állami felügyelet	<ul style="list-style-type: none">• bíróság, ügyészség	<ul style="list-style-type: none">• államigazgatás• bíróság, ügyészség

Közalapítvány

korábbi Ptk. 74/G. § (1) A közalapítvány olyan **alapítvány**, amelyet az Országgyűlés, a Kormány, valamint a helyi önkormányzat vagy kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete **közfeladat** ellátásának folyamatos biztosítása céljából **hozott** létre.

- nincs tagsági viszony: a közalapítványnak is **kedvezményezettjei** vannak.
- **vagyonegyesítő**

Példa:

- Oktatásért Közalapítvány, Nemzetközi Pető András Közalapítvány, Magyary Zoltán Felsőoktatási Közalapítvány, A Határon Túli Magyar Oktatásért Apáczai Közalapítvány,
- Magyar Mozgókép Közalapítvány, Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
- Országos Foglalkoztatási Közalapítvány, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány, Hajléktalanokért Közalapítvány, Demokrácia Központ Közalapítvány, Puskás Tivadar Közalapítvány
- Az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutatóintézete Közalapítvány, Holocaust Dokumentációs Központ és Emlékgyűjtemény Közalapítvány, Közép- és Kelet-Európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány
- Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány, Emberi Jogok Magyar Központja Közalapítvány, Magyarországi Cigányokért Közalapítvány (MACIKA)

A **2006. évi LXV. törvény 1.§ hatályon kívül helyezte** a Ptk. 74/G. §-t, de a már nyilvántartásba vett közalapítványok az alapítványra vonatkozó szabályok szerint tovább működhetnek. (Jelenleg 1247, Civil szervezetek névjegyzéke)

Alapítvány

Ptk. 3:378. § Az alapítvány az alapító által az alapító okiratban meghatározott tartós cél folyamatos megvalósítására létrehozott jogi személy.

- az alapító az **alapító okiratban** meghatározza az alapítványnak juttatott **vagyont és az alapítvány szervezetét.**
- a **kuratórium** az alapítvány ügyvezető szerve
- **elsődlegesen gazdasági tevékenység folytatása céljából nem** alapítható
- az alapítvány javára a célja megvalósításához szükséges **vagyont kell rendelni - vagyonegyesítő**
- a bírósági **nyilvántartásba vételével** jön létre (megyei törvényszék)
- a nyilvántartásba vétel után az alapító az alapítványt **nem vonhatja vissza**
- **nyílt** alapítvány (bárki csatlakozhat hozzá), **zárt** (nem mindenki)
- gazdálkodására az **egyesület gazdálkodására** vonatkozó szabályok az irányadók
- **végrendelettel** is létre lehet hozni
- az **ügyészség** a reá irányadó szabályok szerint **törvényességi ellenőrzést** gyakorol.

Közintézet - közintézmény

O. Mayer: a közintézetek feladata általános értelemben a szolgáltató közigazgatás elősegítése, vagyis az emberek anyagi és szellemi jólétéről való gondoskodás

Közintézet: dologi és személyi eszközöknek meghatározott tartós közcél szolgálatára rendelt összessége a közigazgatási fenntartója kezében

- **személy- és vagyonegyesítő**
- **tulajdonsok:** állam, önkormányzatok (tipikusan költségvetési szervek), egyház!
- az **alapító szervek hierarchikus irányítása alatt** állnak
 - **fenntartói irányítás:** alapítás/megszüntetés, vezető kinevezése, szervezeti döntés, finanszírozás
 - a **szakmai irányítás** elkülönülhet a fenntartótól: államigazgatási szerv vagy másik közintézet
- **igénybe vevője, használója** van
- a **közintézmény** kifejezés: Möt. 13. §-a és más jogszabály is (Vet.)

Jogviszony típusok:

- tisztán polgári jogi jogviszony
- alapvetően polgári jogi jogviszony közjogi elemekkel
- speciálisan szabályozott közjogi jogviszony

Területek - humán közszolgáltatásokat nyújtanak

- **egészségügy:** rendelő, kórház
- **szociális:** idősek, pszichiátriai betegek, fogyatékosok, hajléktalanok otthona
- **oktatási:** óvoda, általános, közép iskola, felsőfokú oktatási intézmények
- **kulturális:** könyvtár, múzeum

Közüzem

A **közüzemek** valamilyen alapvető ipari, kereskedelmi szükséglet kiegészítését végzik,

- **jogi személységgel** rendelkeznek,
- **pénzügyi önállóságuk** van,
- **személyzetük nem az államigazgatáshoz** tartozik (Munka törvénykönyve),
- **működésüket** nemcsak a közigazgatási, hanem a **polgári jog** szabályozza.

Közjogi jogalanyok

- **Állami vállalat:** jogi személy (korábbi Ptk. 31. § szabályozta)
 - a rábízott vagyonnal önállóan és felelősséggel gazdálkodik; kötelezettségeiért vagyonával felel
 - az állam jogszabályban meghatározott módon irányítja, illetőleg felügyeli
- **Közüzem / közvállalat:**
 - állami vagy önkormányzati tulajdonban álló **gazdasági társaságok**
 - a piacon általában **monopol / oligopol helyzetbe** kerülnek (szárazföldi, légi, vízi tömegközlekedés; posta; energiaszolgáltatás; közutak fenntartása,)

Magánjogi jogalanyok

- állam szerve/önkormányzatok által alapított, részben vagy egészen állami, önkormányzati tulajdonban álló **gazdasági társaságok:**
 - for- vagy non-profit,
 - csak kft, rt és többségi állami/önkormányzati befolyás

Gazdasági társaságok

A gazdasági társaság fogalma

A gazdasági társaságok üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekben a tagok a nyereségből közösen részesednek, és a veszteséget közösen viselik.

- a társaság nyeresége a tagokat vagyoni hozzájárulásuk arányában illeti meg, és a veszteséget is ilyen arányban kell viselniük. A társaság a tag részére tárgyevi adózott eredménye, illetve szabad eredménytartaléka terhére teljesíthet kifizetést vagy más vagyoni szolgáltatást. Semmis a létesítő okirat azon rendelkezése, amely valamely tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből teljesen kizár.
- a tag a többi taggal és a társaság szerveivel köteles együttműködni, nem fejthet ki olyan tevékenységet, amely a társaság céljainak elérését veszélyezteti.

Formakényszer

- gazdasági társaság közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság vagy részvénytársaság formájában alapítható.
- gazdasági társaság nevében a gazdasági társaság formájára vonatkozó elnevezést vagy annak e törvényben meghatározott rövidítését kell feltüntetni.

Nonprofit -közhasznu

Nonprofit

- elsősorban **nem jövedelemszerzésre** irányuló gazdasági tevékenység folytatására
- a **nyereség** a tagok (részvényesek) között **nem osztható fel**, az a Gt vagyont gyarapítja
- **bármely társasági formában** alapítható és (tovább)működtethető
- cégnevében a társasági forma megjelölésénél **fel kell tüntetni**
- **csak nonprofit jellegének megtartásával alakulhat át, egyesülhet, válhat szét**

Közhasznu: közfeladat + hozzájárul a társadalom és az egyén közös szükségleteihez

- **civil szervezetek** (civil társaság, egyesület, alapítvány) és azok akik ilyen a jogállásúak
- **nonprofit**, mert gazdálkodása során elért **eredményét nem osztja fel**, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja
- **tevékenységek:**
 - meghatározott cél szerinti tevékenységet (**alapcél szerinti tevékenység**) - ideértve a közhasznú tevékenységet is - folytathat és –
 - gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében - **gazdasági-vállalkozási tevékenységet** is végezhet, amennyiben ez az alapcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti

2007. július 1. után közhasznú társaság nem alapítható! (A Kht-k így átalakultak olyan nonprofitá, amely közhasznú; vagy megszűntek)

A szolgáltató közigazgatás
A közszolgáltatás és a
közszolgáltatások megszervezése

Közfeladatok - COFOG

1. Általános közszolgáltatások	0111 Államhatalmi, törvényhozó és végrehajtó szervezetek 0112 Pénzügyi és költségvetési tevékenységek, adózási ügyek 0113 Külügyek 0121 Gazdasági segítség nyújtása fejlődő és átmeneti gazdaságú országoknak 0122 Gazdasági segítség nyújtása nemzetközi szervezeteken keresztül 0131 Általános személyzeti szolgáltatások 0132 Átfogó tervezési és statisztikai szolgáltatások 0133 Egyéb általános szolgáltatások 0140 Alapkutatás 0150 Általános közszolgáltatásokhoz kapcsolódó K+F 0160 Egyéb általános közszolgáltatások 0170 Államadóssággal kapcsolatos tranzakciók 0180 Általános jellegű transzferek a kormányzat különböző szintjei között
2. Védelem	0210 Katonai védelem 0220 Polgári honvédelem 0230 Külföldi katonai segély 0240 Védelemhez kapcsolódó K+F 0250 Egyéb védelmi ügyek
3. Közrend és közbiztonság	0310 Rendészeti tevékenységek 0320 Tűz- és katasztrófavédelemmel kapcsolatos tevékenységek 0330 Igazságszolgáltatás 0340 Büntetés-végrehajtási tevékenységek 0350 Közrendhez és közbiztonsághoz kapcsolódó K+F 0360 Egyéb
4. Gazdasági ügyek	0411 Általános gazdasági és kereskedelmi ügyek 0412 Általános munkaügyek 0421 Mezőgazdaság 0422 Erdőgazdálkodás 0423 Halászat és vadászat 0431 Szén- és egyéb szilárd ásványi fűtőanyagipar 0432 Kőolaj- és gázipar 0433 Nukleáris fűtőanyagipar 0434 Egyéb tüzelőanyag-ipar 0435 Villamosenergia-ipar 0436 Egyéb energiaipar 0441 Ásványanyag bányászat 0442 Feldolgozóipar 0443 Építésügy, építőipar 0451 Közúti közlekedés 0452 Vízi közlekedés 0453 Vasúti közlekedés 0454 Légi szállítás 0455 Csővezeték és egyéb szállítás 0460 Hírközlés 0471 Elosztó kereskedelem, tárolás, raktározás 0472 Szállodák és éttermek 0473 Turizmus 0474 Többcélú fejlesztési projektek 0480 Gazdasági ügyekhez kapcsolódó K+F 0490 Egyéb
5. Környezetvédelem	0510 Hulladékgazdálkodás 0520 Szennyvízelvezetés és -tisztítás 0530 Környezetszennyezés csökkentése 0540 Természet- és tájvédelem 0550 Környezetvédelmi K+F 0560 Egyéb környezetvédelem
6. Lakásépítés és kommunális létesítmények	0610 Lakásépítés 0620 Településfejlesztés 0630 Vízellátás 0640 Közvilágítás 0650 Lakás- és közműellátással, településfejlesztéssel kapcsolatos K+F 0660 Egyéb kommunális feladatok
7. Egészségügy	0711 Gyógyszeripari termékek 0712 Egyéb gyógyászati termékek 0713 Gyógyászati segédeszközök 0721 Általános orvosi szolgáltatások 0722 Szakosított orvosi szolgáltatások 0723 Fogorvosi szolgáltatások 0724 Paramedikális szolgáltatások 0731 Általános kórházi szolgáltatások 0732 Szakosított kórházi szolgáltatások 0733 Gyógyászati központok és szülőotthonok szolgáltatásai 0734 Bentlakásos egészségügyi ápolási szolgáltatások 0740 Közegészségügyi szolgáltatások 0750 Egészségügyi K+F 0760 Egyéb egészségügy
8. Szabadidő, sport, kultúra és vallás	0810 Szabadidős és sportszolgáltatások 0820 Kulturális szolgáltatások 0830 Műsorszolgáltatási és kiadói szolgáltatások 0840 Vallási és egyéb közösségi szolgáltatások 0850 Szabadidős tevékenységekhez, kultúrához és valláshoz kapcsolódó K+F 0860 Egyéb szabadidő, kultúra és vallás
9. Oktatás	0911 Óvodai nevelés 0912 Iskolai nevelés, oktatás az 1-4. évfolyamokon 0921 Iskolai nevelés, oktatás az 5-8. évfolyamokon 0922 Középfokú nevelés, oktatás 0930 Középszintű követő nem felsőfokú oktatás 0941 Felsőszintű képzés 0942 Felsőfokú oktatás 0950 Szint alapján nem meghatározható oktatási szolgáltatások 0960 Oktatást kiegészítő szolgáltatások 0970 Oktatáshoz kapcsolódó K+F 0980 Máshová be nem sorolt oktatás
10. Szociális védelem	1011 Betegség 1012 Fogyatékoság 1020 Időskor, demens betegek 1030 Túlélő hozzátartozók 1040 Család és gyermekek 1050 Munkanélküliség 1060 Lakhatás 1070 Egyéb szociális kirekesztettség 1080 Szociális védelemhez kapcsolódó K+F 1090 Egyéb
90. Technikai funkciókódok	9000 Technikai funkciókódok

Közfeladatellátás

	típus	forma	példa
közvetlen	közigazgatási szervek	<ul style="list-style-type: none"> • államigazgatási szervek • helyi önkormányzatok 	<ul style="list-style-type: none"> • alapnyilvántartások • állapotok, helyzetek hivatalos igazolása • engedélyezés • szankciók kiszabása
közvetett	közfeladatot ellátó egyéb intézmények	<ul style="list-style-type: none"> • köztestület • közalapítvány • közintézet • közüzem (közvállalat) • gazdasági társaságok 	<ul style="list-style-type: none"> • oktatás • egészségügy • szociális ellátások • kultúra • tömegközlekedés
	megbízás – kiszervezés	<ul style="list-style-type: none"> • közigazgatási szervek egymás között • közigazgatási szerv és magánjogi jogalany • áru- szolgáltatásvásárlás: polgári jogi szerződések – közbeszerzés, koncesszió, közszállítás • vegyes konstrukciók: PPP 	<ul style="list-style-type: none"> • tömegközlekedés • közúthálózat • lakossági alapellátások (ívívíz, közvilágítás) • energiaellátás

A közzolgáltatás ellátásának módjait meghatározó tényezők kiválasztásban az állam- és gazdaságfilozófia, -politika jellegzetessége jut kifejezésre.

Közfeladatellátás

Közfeladatok – Áht.

Államháztartás (2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról)

- Az **államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes** szervezeti, tervezési, *gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási*, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő **rendszere**.
- **Közfeladat a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat.**
- A közfeladatok ... ellátásához szükséges **pénzügyi fedezet** a törvényben meghatározott eszközökkel, **részben vagy egészben történő biztosításával** valósul meg.
- A közfeladatok ellátásában **államháztartáson kívüli szervezet** jogszabályban meghatározott rendben **közreműködhet**.
- A közfeladatot meghatározó **jogszabályban** meg kell határozni a közfeladat **ellátásának módját** és egyidejűleg rendelkezni kell az annak ellátásához szükséges **pénzügyi fedezet** biztosításáról.
- **Új közfeladat** kizárólag az annak ellátásához megfelelő **pénzügyi fedezet** rendelkezésre állása esetén írható elő vagy vállalható.
- Ha a **pénzügyi fedezet már nem áll rendelkezésre**, intézkedni kell a pénzügyi fedezet **biztosításáról vagy a közfeladat megszüntetéséről**.
- A **tervezés** során biztosítani kell a tervezett bevételek közgazdasági megalapozottságát, és azt, hogy **csak annyi kiadás kerüljön megtervezésre, amennyi a közfeladatok ellátásához indokoltan szükséges**.

Közfeladatok – Áht.

Áht. Költségvetési szerv **alapítására jogosult** (alapító szerv):

Költségvetési szerv	alapító szerv
központi költségvetési szerv	Országgyűlés, Kormány, miniszter
helyi önkormányzati költségvetési szerv	helyi önkormányzat - a közös önkormányzati hivatal esetén az érintett helyi önkormányzatok -, helyi önkormányzatok társulása, térségi fejlesztési tanács
helyi nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv	helyi nemzetiségi önkormányzat vagy helyi nemzetiségi önkormányzatok társulása
országos nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv	országos nemzetiségi önkormányzat vagy országos nemzetiségi önkormányzatok társulása
köztisztviselői költségvetési szerv	köztisztviselő

Az **Országgyűlés** vagy a **Kormány** által alapított költségvetési szerv alapításáról **jogszabályban**, más alapító szerv által alapított költségvetési szerv esetén **alapító okiratban** kell rendelkezni. Jogszabállyal alapított költségvetési szerv esetén a költségvetési szerv alapításáról alapító okiratot is ki kell adni. Az **alapító okiratot az alapító szerv adja ki:**

- az Országgyűlés vagy a Kormány által alapított költségvetési szerv alapító okiratát az irányító szerv, a minisztériumét, a kormányhivatalét, valamint a fővárosi, megyei kormányhivatalét a miniszterelnök adja ki.
- a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerv alapító okiratának kiadásához/módosításához az államháztartásért felelős miniszter egyetértése szükséges.

Közfeladatok átruházása

Közfeladatok átruházása közszerződésekkel:

- közigazgatási szervek egymás közötti szerződése (például társulás)
- közigazgatási szerv és magánjogi jogalany közszerződése
 - áru- szolgáltatásvásárlás: polgári jogi szerződések; közbeszerzés, koncesszió, közszállítás
 - vegyes konstrukciók: PPP – public-private partnership

típus	tartalom
BOO (Build-Own-Operate)	<ul style="list-style-type: none">• a magántársaság megépíti és működteti a közszolgáltatást nyújtó létesítményt, anélkül hogy annak tulajdonjoga a közsférához kerülne.
BOT (Build-Operate-Transfer)	<ul style="list-style-type: none">• a magántársaság az állam által meghatározott igényeknek megfelelően megtervezi, megépíti és működteti a létesítményt, a futamidő végén pedig a létesítmény tulajdonjoga az államra száll.• a projektet részben vagy egészében a magántársaság finanszírozza.
BBO (Buy-Build-Operate)	<ul style="list-style-type: none">• az állam értékesíti az eszközöket a magánszférának, a magántársaság vállalja a létesítmény felújítását, illetve bővítését• a magánszféra a megvalósított fejlesztések után tovább működteti a létesítményt.
DBO (Design-Build-Operate)	<ul style="list-style-type: none">• a létesítményt a magántársaság tervezi, építi és szerződésben rögzített ideig működteti• a létesítmény az állam tulajdonában van.
BDO (Build-Develop-Operate)	<ul style="list-style-type: none">• magántársaság bérlő (egyéb jogcímen használja) a létező állami létesítményt, saját finanszírozási forrásokból modernizálja vagy kibővíti, és az állami (önkormányzati) féllel kötött szerződésnek megfelelően üzemelteti

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!

Vertesy.Laszlo@uni-nke.hu

